

КҮП ҚИРРАЛИ ҲАМКОРЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШДА МДҲИНГ МУҲИМ ЎРНИ ҚАЙД ЭТИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 1 май куни Конституция бўйича референдумни кузатувчилар миссияси бошчилигидаги мамлакатимизда бўлиб турган Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги бош котиби Сергей Лебедевни қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари Ҳамдўстлик бош котиби ва миссия аъзоларига мамлакатимизнинг барча худудларида фаол ишлагани ҳамда референдумнинг бориши ва натижаларига юксак баҳо бергани учун самимий миннатдорлик билдириди.

Нуғузли минтақавий ташкилот раҳбари, ўз нафтида, Ўзбекистон етакчиси ва кўп миллатли ҳалқини референдум жараёнлари юксак ҳалқаро талаблари ва стандартларига мувофиқ муввафқиятли ташкил этилгани билан дилдан кутлади.

Референдум якунлари Янги Ўзбекистонни барпо этиш ва мамлакатимизда демократик яхангилашларни давом эттиришда муҳим босқич булишига ишонч билдирилди.

Учрашувда ўзаро манфаатли, энг аввало, савдо-иктисодий, саноат ва транспорт соҳа-

ларидаги ҳамкорликни мустаҳкамлашда МДҲИНГ муҳим ўрни қайд этилди. Ҳамдўстлик маконидаги инвестициялар жадал суръат билан ўсаётгани таъкидланди, жорий йилнинг апрель ойидаги Самарқанд шахрида ўтган Ташки ишлар вазирлари кенгаши

мажлисининг самарали натижалари юкори баҳоланди.

Фаол гуманитар алмашинувларни бундан бўён ҳам давом эттиришга алоҳида эътибор қаратилиди.

ЎЗА

ИККИ ТОМОНЛАМА ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАР МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Қозогистон Республикаси Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев билан 1 май куни бўлиб ўтган телефон орқали мулокотида олий даражадаги келишувлар ва йирик кооперация лойиҳаларининг амалга оширилиши муҳокама қилинди.

Сұхбат аввалида Қозогистон Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев Президент Шавкат Мирзиёевни жорий йил 30 апрель куни ўзбекистон Республикаси Конституциясига узартиришлар кириши бўйича референдум муввафқиятли ўтказилгани билан дилдан кутлади.

Давлатимиз раҳбари, ўз нафтида, Қозогистон етакчиси ва қардosh ҳалқини давлат байрами — Бирдамлик куни билан самимий табриклиди.

Мулокот чорига давлат раҳбарларининг қарорларини ўз нафтида

амалга ошириш, энг аввало, устувор тармоқлардаги кооперация дастурларини ишлаб чишига баҳарish масалаларига алоҳида эътибор қаратиди.

ЎЗБЕКИСТОН ВА ҚИРГИЗИСТОН ЕТАКЧИЛАРИ ТОВАР АЙРБОШЛАШ ҲАЖМИНИ ОШИРИШ МУҲОМЛИГИНИ ҚАЙД ЭТДИЛАР

1 май куни бўлиб ўтган телефон орқали мулокотда Киргиз Республикаси Президенти Садир Жапаров Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевни Конституция бўйича референдумнинг муввафқиятли натижалари ва ушбу тадбир юксак ҳалқаро стандартларга мувофиқ ташкил этилгани билан табриклиди.

Ўзбекистон билан Қиргизистон ўрта-сидаги кўп қирралли ҳамкорлик ва кенг қарорли стратегик шерлиқлик муносабатлари жадал ривожланниб бораётгани катта манинг ўтган ётди.

Саноат кооперацияси бўйича йирик лойиҳаларни илгари суринда амалий на-

тикаларга ёршилди. Қардosh ҳалқаримизни юнисида Қиргизистонда ўтказилдиган кўп томонлама саммитга тайёргарлик юзасидан ҳам фикр алмашиди.

ЎзА

спартакиадаси ўтказилгани муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Давлат раҳбарлари иккى мамлакат оқсоколлари ва ёшлари иштироқидаги Автолидар мулокотига пухта тайёргарлик кўриш бўйича топширик бердилар.

Минтақавий ҳамкорлик масалалари, шу жумладан, жорий йилнинг июн ойидаги Қиргизистонда ўтказилдиган кўп томонлама саммитга тайёргарлик юзасидан ҳам фикр алмашиди.

ЎзА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

СОГЛИҚНИ САҚЛАШ ТИЗИМИНИ РАҚАМЛАШТИРИШГА ДОИР ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Соғлиқни сақлаш тизимига илгор ракамли технологияларни татбиқ этиш, ракамли соглиқни саклаш платформасини яратиш, соҳанин барча даражаларидаги даволаш профилактика мусасасалари учун маълумотлар базаси комплексни жорий этиш, дастурий таъминот ва электрон платформи ишлаб чишик максадиди:

1. Ўзбекистон Республикаси ва "KfW" банки ўртасида "Рақамили соглиқни сақлаш испоҳотларини кўллаб-куватлаш" лойиҳасини ёки бюджет маблаглари хисобидан таъминотни ётказиб бердилар.

2. Кўйидагилар:

"Рақамили соглиқни саклаш испоҳотларини кўллаб-куватлаш" лойиҳасини амалга ошириш бўйича таъминотни ётказиб бердилар.

3. Соғлиқни сақлаш вазирлиги:

лоийҳани ўз вақтида ва самарали ошириш жадвалини ўтказиб бердилар.

4. Лойиҳани ўз вақтида ва самарали амалга ошириш учун Рақамили соглиқни сақлаш тизимини бошқарни лоийҳа оғизи таъминотни ётказиб бердилар.

5. Адзим вазирлиги бир ой мuddатда Ўзбекистон Республикаси ҳамда "KfW" банки ўртасида имзоланган қарз ва грант битимларни ётказиб берсиз.

6. Белгилаб кўйилсинки:

лоийҳани ошириш доирасида жорий этилтаган ахборот тизимларидан фойдаланиш бўйича лицензиялар учун тўловлар уларни жорий этиш харажатлари таркиби киритилади ҳамда мазкур лицензиялар ахборот тизими амалиятга тўлиқ жорий этилганда сўнг қамида 5 йил мобайнида амал қиласи;

лоийҳани амалга ошириш доирасида тендер комиссиясининг иши органи ва тузилган шартномалар бўйича контрагент хисобланади;

б) "KfW" банкининг қарз маблагларини қайтариш, шу жумладан, қўшимча ҳақ ва физийларни ўтказиб берсиз.

лоийҳани амалга ошириш доирасида тендер комиссиясининг иши органи ва тузилган шартномалар бўйича контрагент хисобланади;

лоийҳани амалга ошириш доирасида ишлаб чиқиладиган ахборот тизимларини амалиётни татбиқ этиш учун қабул килиб олиш Рақамили технологияларни вазирлиги билан келишилган ҳаражатлар Ўзбекистон Республикасининг

КОНСТИТУЦИЯВИЙ ҚОНУН УМУМХАЛҚ ОВОЗИ БИЛАН ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

У ХАЛҚИМИЗНИНГ ФАРОВОН ЖАМИЯТ, ЮКСАК ТАРАҚҚИЙ ЭТГАН
ҚУДРАТЛИ ДАВЛАТ БАРПО ЭТИШДЕК ЭЗГУ ОРЗУЛАРИ РЎЁБГА
ЧИҚИШИДА МУСТАҲКАМ ҲУҚУҚИЙ АСОС БЎЛАДИ

1 май куни пойтактимизда жорий йил

30 апрелда бўлиб ўтган Ўзбекистон Республикаси референдумининг якуний натижалари юзасидан
Марказий сайлов комиссияси мажлиси бўлиб ўтди.

Марказий сайлов комиссияси раиси З. Низомхўжаев референдум халқаро норма ва стандартларга, конституциянгиз, унда белгиланган очиқлик ва ошкоралари каби умумъетириф этилан демократик принципларга тўла мос холга ўтганини алоҳида таъкидлади. Барча даражадаги референдум комиссиялари ўз ишини "Ўзбекистон Республикасининг рефе-

Давоми 2-бетда

Давоми 2-бетда

 ТАХЛИЛ ВА ТАҚКОС

Кейнгиги даврда мамлакатимизда кўйиллик тадқиқотларнинг маҳсулси сифатиди картошканинг 11 та янги маҳаллий нави ихтиро қилинган. Шу йил бошида улар соня яна биттага кўпайди ва селекционер олимларимиз унга "Тошкент эртагиси" номини берди. Адлия вазирлигининг Интеллектуал мулк департаменти томонидан патентлаштирилган ушбу нав мавжудларидан қатор устунлик жihatлari билан ажralib турди. Жумладан, у ультра эртапишар, турдошларига караганда 10-12 кун вақтли етилади.

— "Тошкент эртагиси"нинг вегетация даври, яныни унуб чиқишидан то палак кургичка муддати 65-70 кундан иборат, — дейди ихтиро муаллифларидан бири, Сабзавот, полиз экинлари ва картошкачилик иммий-тадқиқот институтти директори Рустам Низомов. — У ююри унумдор тупроқка талабиан, вирсуси касаликларга бардоши бўлиб, гектаридан 268-275 центнердан ҳосил бериси кутилияти. Яныни мавжуд эртапишар махаллий навлардан 50-60 центнер ююри ҳосил беради.

Утган иили Самарқанддаги илмий тажriba стансияси олимлари томонидан ихтиро қилинган ва фермер хўжаликларида синовада ўтказилаетган "Богизог" нави хусусида ҳам шундай дейшиш мумкин. Шунингдек, институт биотехнология лабораториясида 10 дан зиёд махаллий картошканинга нави микротуганлаклари in-vitro усулида етиштирилмоқда. Умуман, республикаимиз худудида экиш учун тавсия этишган кишлоп хўжалиги экинлари давлат реестрига картошканинг 150 дан ортиқ нави кирилтиган, шундан 20 таси махаллий иммий-тадқиқот институтлари олимлари томонидан яратилган.

Агар юртмизда 2022 йилда умумий картошка ҳосили 300 минг тонна бўлсан бўлса, 2022 ийлга келиб, 3,4 миллион тоннадан ошиди. Дунёнинг 150 дан ортиқ давлатида ушбу махсулот етиштирилади ва улар орасида япи ҳосил саломги бўйича ўзбекистон 23-уринда турди.

Мамлакатимизда ахоли сони ўсиб боряпти. Бу картошкага бўлган талабни ҳам ошириштири. Бундан етии ишлар бу махсулотга этиётёк 3,4 миллион тонна эди, айни кунда 3,9 миллион тоннани ташкил килинган. Шунинг 80 физодан зиёди юртмизда етиштирилди, коплан қисми импорт хисобидан тўлдирилмоқда. 2022 йилда унинг 1 миллион тоннasi картошкачилик хўжаликлари, 2,4 миллион тоннasi дехжоҳ хўжаликлари ва ахоли томорқасидан олинган. Колган 532 миннан махсулот 71 миллион долларларга Покистон (264 минг тонна), Қозогистон (208 минг тонна), Қирғизистон (38 минг тонна), Россия (11 минг тонна) ва бошта давлатлардан импорт килинган.

Бундан ташкири, махаллий махсулот KFC, Wendy, LOKOO, EVOS каби йирик умумий овактнини тармоклари талабларига жавоб бермаслиги туфайли хорижий давлатлардан катта мидорда ярим тайёр

САРА УРУФ – ҲОСИЛ БЎЛИК

Азалий наклга амал қилиш картошкачилик соҳасида қандай имкониятлар яратади?

картошка, чипс, картошка крахмали, пюреси ва ёрмаси кабилар импорт қилинмоқда.

— Якинда Президентимиз ҳурида картошкачилик ривожига қартилган режа ва тақдимотда этишилганда, юкори хосилли ургуллик картошкага этишилган ерларни замонавий иссиқоналар, уларни саклаш учун омборхоналарни, хосилдорликнинг каманишига сабаб бўлувни вирус ҳамда бактерияли касалликларни текширадиган лабораторияларни тақоюз этиди. Шу максадда Сабзавот, полиз экинлари ва картошкачилик иммий-тадқиқот институттида 4 гектарли, Самарқанддаги "Green Korea agro Invest" корхонасида 1 гектарда иссиқона ва совуқчили омборхоналар куриш режалаштирилган. Бу лойиклар Жаҳон бином махаллий хосилли молиялаштирилди ва "in vitro" усулида картошка уруги етишишинг тўлиқ жаратиб ўйлабди.

Институттинг биотехнология лабораториясида "Піком", "Серхосил", "Сарнав", "Умид-2", "Тошкент эртагиси", "Акро" ва бошқа навлар in-vitro усулида кўлаштирилмоқда. Улар, аввало, замонавий иссиқона селекцияси, ургучилиги бўйича тажриба олиб бориши ишлари ўйлаб қўйилган эди, — дейди Сабзавот, полиз экинлари ва картошкачилик иммий-тадқиқот институтти иммий-тадқиқот институтларида ташкил этилди. Шу максадда Сабзавот, полиз экинлари ва картошкачилик иммий-тадқиқот институттида 4 гектарли, Самарқанддаги "Green Korea agro Invest" корхонасида 1 гектарда иссиқона ва совуқчили омборхоналар куриш режалаштирилган. Бу лойиклар Жаҳон бином махаллий хосилли молиялаштирилди ва "in vitro" усулида картошка уруги етишишинг тўлиқ жаратиб ўйлабди.

Бу махаллий бир учи ургучилка бориб тақдимотда Хисоб-китобларга қарраганди, бир ийгла ўзбекистонга 650 минг тонна картошка уруглиги керак будади. Утган иили юртмизда 22 минг тонна уруг импорт қилинди, картошкага этишилганда 163 гектарни ташкил этимоди. Шундай бир кезда АҚШда 490, Нидерландия, Бельгия, Германия, Франция 430-440, Эронда 300, Покистонда 250, Россиядага 200 центнердан ҳосил олиниди.

Бу махаллий бир учи ургучилка бориб тақдимотда Хисоб-китобларга қарраганди, бир ийгла ўзбекистонга 650 минг тонна картошка уруглиги керак будади. Утган иили юртмизда 22 минг тонна уруг импорт қилинди, картошкага этишилганда 163 гектарни ташкил этимоди. Шундай бир кезда АҚШда 490, Нидерландия, Бельгия, Германия, Франция 430-440, Эронда 300, Покистонда 250, Россиядага 200 центнердан ҳосил олиниди.

Туғри, юзаки қараганди, четдан кептирилганда, юнга 100 минг тонна картошка уруглиги керак будади. Утган иили юртмизда 22 минг тонна уруг иморт қилинди, картошкага этишилганда 163 гектарни ташкил этимоди. Шундай бир кезда АҚШда 490, Нидерландия, Бельгия, Германия, Франция 430-440, Эронда 300, Покистонда 250, Россиядага 200 центнердан ҳосил олиниди.

Бундан ташкири, махаллий махсулот KFC, Wendy, LOKOO, EVOS каби йирик умумий овактнини тармоклари талабларига жавоб бермаслиги туфайли хорижий давлатлардан импорт килинган.

Бундан ташкири, махаллий махсулот KFC, Wendy, LOKOO, EVOS каби йирик умумий овактнини тармоклари талабларига жавоб бермаслиги туфайли хорижий давлатлардан импорт килинган.

Ўзбекистон — Жанубий Корея кўшма корхонаси имкониятларини кенгайтириши максадида биринчи босқичда Буённур, Тайлок ва Самарқанд туманларидан 500 гектар, иккинчи босқичда Тошкент вилоятининг Бўстонлик, Жиззах вилоятининг Бахмал ва Зомин, Қашқадарё вилоятининг Китоб ва Шарқисабз туманларидан 2 минг гектар ер ажротиб мўлжалланади.

Президентимиз ҳуруидаги тақдимотда таъкидлангандик, юкори хосилли ургуллик картошкага этишилган ерларни замонавий иссиқоналар, уларни саклаш учун омборхоналарни, хосилдорликнинг каманишига сабаб бўлувни вирус ҳамда бактерияли касалликларни текширадиган лабораторияларни тақоюз этиди. Шу максадда Сабзавот, полиз экинлари ва картошкачилик иммий-тадқиқот институттида 4 гектарли, Самарқанддаги "Green Korea agro Invest" корхонасида 1 гектарда иссиқона ва совуқчили омборхоналар куриш режалаштирилган. Бу лойиклар Жаҳон бином махаллий хосилли молиялаштирилди ва "in vitro" усулида картошка уруги етишишинг тўлиқ жаратиб ўйлабди.

Даставал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

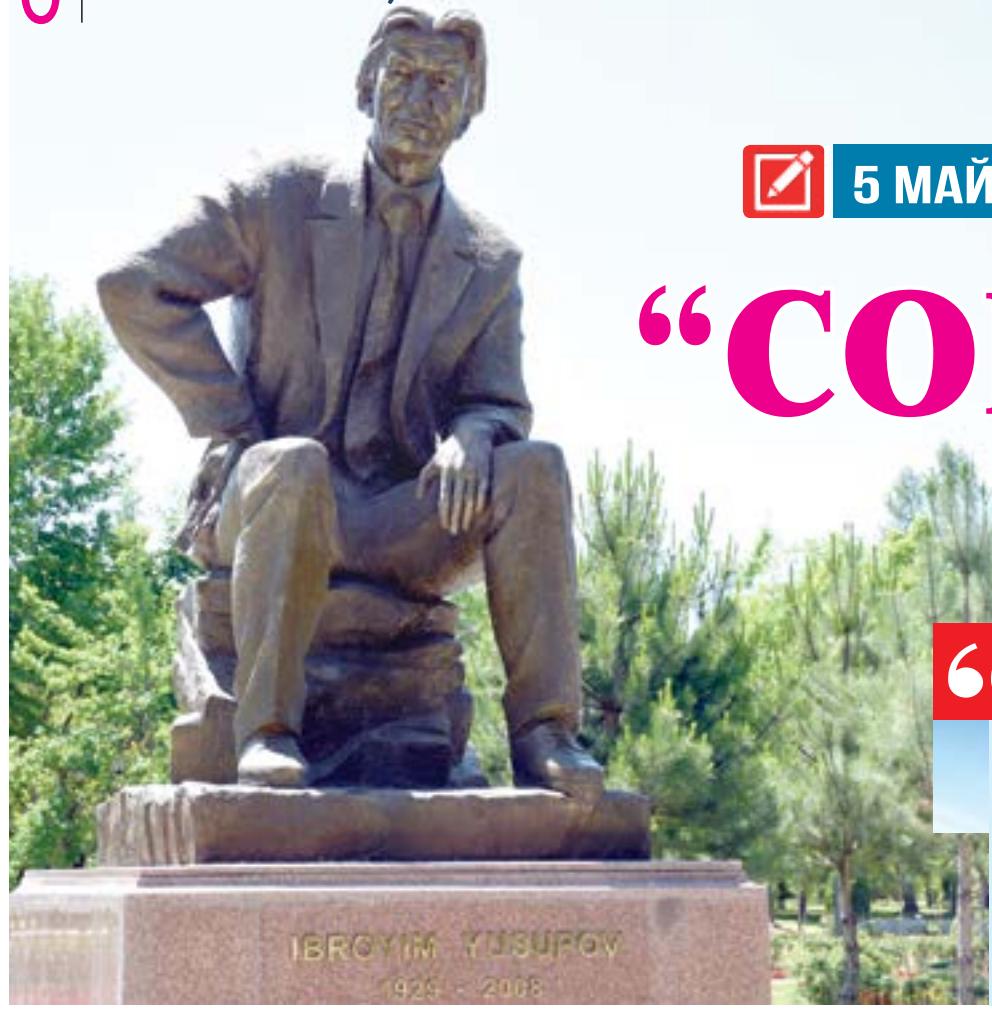
— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси мансуб "Aranji Clipke", "Balatoni Rossa", "Demon", "Botant", "White", "09-688" нав намуналари ортигиси турларига 50 дан ортиқ нав махаллий тадқиқотларига касалликларни генономида ишлаб чиқиши билан замонавий шарт-шароитлар яратилган.

— Дастиавал ушбу мамлакат селекцияси манс

5 МАЙ – ИБРОЙИМ ЮСУПОВ ТАВАЛЛУД ТОПГАН КУН

“СОҒ БЎЛ, ОНАМ ЎЗБЕКИСТОН!”

“

БИР ГАЛ АЗИЗ УСТОЗИМ, ёзувчилар уюшмасининг
ўша даврдаги Раиси Абдулла Орипов ҳузурида
ўтирганимда унга ҳукумат муозимларидан
бири қўнгироқ қилиб қолди. ўрнимдан туратсам,
абдулла ака “ўтиравер”, деб ишора қилди. Чала
бўлса ҳам эшигтганим шу бўлдики, муозим эртага
РЕСПУБЛИКА МАЪНАВИЯТ МУАССАСАСИДА АТТЕСТАЦИЯ
бўлишини, лекин атоқли шоир ИБРОЙИМ ЮСУПОВ
СИНОВДАН ўтказилмаслиги кераклигини айтди.

2006 йил кираётган оқшом мен Берунийда, ота уйимда эдим. Янги йил яқинлашаётган соатларда
кўп йиллик қадрдан оғам, Қарақалпогистонда хизмат кўрсатган муҳандис, иқтисод фанлари
номзоди Олимбай ака Примов хонадонига бордим. Бир неча ойдан бўён оқсоқолнинг тоби
йўқлигини эшигтгандим. Аслида, у киши тоғни урса талқон қилишга қодир пахлавон инсон эди.
25 ёшида Беруний район изкория қўмитаси раиси бўлиб, 29 ёшида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети
Совети Раиси ўринбосари М. З. Мирзаҳмадов ва Қарақалпогистон АССР Министрлар Совети
Раисининг биринчи ўринбосари А. Юриц билан бирга 1969 йилнинг 13 марта тонгига юз берган
даҳшатни сув тошқини оқибатларни тутатишга бошчилки қилган. У “Хаётим мазмун” китобидаги
“Тошқин менинг умримни камидаги 20 йилга қисқартириди”, деб ёзган эди.

— бешовлон бир пиёла чой устида гурунглашдик. Шароф оға устоз қархамон бўлган куннинг эртасига “Халқ сўзи”да
“Сарҳо бўлуп” номли макона эълон килганини эслатди. Мактоб — мойга ўшайди. Ҳаммага ёқади. Менга ҳам ёқиб
турган бўлса-да, “Устоzinиг иходи ҳажида гаплашалик” деб шиврладим. Шароф оға аввал Усмон Носиринг “Юрак”
шеврини ёддан (бу шеврни умримнинг охирига тўйларда айтиб юрди) ўқиди. Кеинин ўстоздан:

— Ўзбек тилида чиқардиган китобини
гизни “Сарҳо орзула” деб атадигиниз
ми? — сурди. Шоир тасдиқлади.

— Демак, матнин компьютерда про
фессор Баҳтиёр Абдукамолов тера
ди, тайёрини Янгибай Кўчкоров кўриб,
тахрир қиласди!

— Эсмига Абдулла аканини Мирт
емир таржимасидаги “Букир тойчоқ”ка
муҳаррир бўлгани тушияти. Мен таҳрир
қилмайман. Факат имло хатоларни
қўриб бераман! — дедим бир оз нокулай
ахволга тушиб.

— Сиздан бошка нарса сўраётгани
ниниз ўй — деди Нажиматдин оға
Ангатбоев. — Москвауда, Малий театра
да ишлаганим СССР ҳалқ артисти Михаил
Иванович Царев менга “Сендан
роҳни яхши ўйнашдан бошка ҳеч нар
са талб қилаётганинг ўй-ку” дерди.
Китоб зўр чиқса бўлди-да!

Ўша китоб чиқмади. Аммо шоирининг
ўзи, Баҳтиёр оға ва мен тайёрларни мат
ниниз ўй — деди Нажиматдин оға
Ангатбоев. — Москвауда, Малий театра
да ишлаганим СССР ҳалқ артисти Михаил
Иванович Царев менга “Сендан
роҳни яхши ўйнашдан бошка ҳеч нар
са талб қилаётганинг ўй-ку” дерди.
Китоб зўр чиқса бўлди-да!

Биз бу ўринда ўша катта китобнинг
боссимиyl қолганни учун кимнинидир айб
лаш фикридан йирокмиз. Кейинрок
“Янги аср авлоди” нашриётида “Менинг
ийигит вактим, сенинг қиз вактинг” китоби
саломи” китобларига кирди.

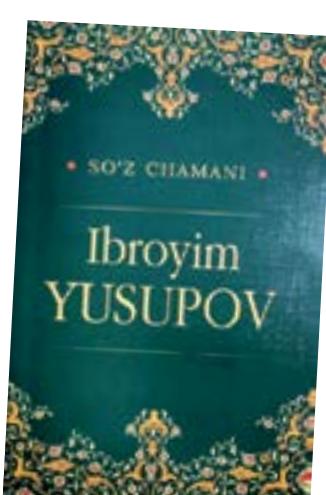
Биз бу ўринда ўша давордаги раиси Абдулла
Орипов ҳузурида ўтирганимда унга ҳукумат
муозимларидан бири қўнгироқ қилиб
қолди. ўрнимдан туратсам, Абдулла ака
“ўтиравер”, деб ишора қилди. Чала
бўлса ҳам эшигтганим шу бўлдики,
муозим эртага республика маънавият мус
асасида атtestация бўлишими, лекин атоқли
шоир ИБРОЙИМ ЮСУПОВ синовдан ўтказилмас
лиги кераклигини айтди. Томдан тарафа тушган
дек айттиган бу газ устоз сараториганнинг
тасида қор ёқандек таас
сурот колдиди.

— Мен бу ечим учун овоз бермайман.
Маъкулми? — деди ёнгок олса чақиб
қўриши унутмайдиган Абдулла ака.

— Бир ўзинзингиз овозингиз ҳеч нар
санни ҳал қилимади-да, ака! — деди му
зозим.

— Бир гап айтсан хафа бўлмайсиз
ми, қоракўз ийит? — деди Абдулла ака.

— Бизларни бир вагонга йигсанлиз ҳам
тарозининг иккичи палласини ИБРОЙИМ
Оғанинг ҳақармон шоир билан дийдори
Абдукамолов ҳамда мен — журналист

сон, талантли драматург, атоқли адаби
ётшунос опим Нажим Дауқорев вафот
етди. Икки бойтеракни ҳам ракиблари
нинг “ёза-ёз” кулатади. Улар Амет оға
билан Нажим оғанинг энг содиқ шогирди
хисобланган ИБРОЙИМ оғани ҳам айб ўти
ришмайди.

“Амударё” журнали Баш мұхаррири

лавозимидаги ишлапчанинг буржуя гоялар

тарбиботиси бўлган деган тамғани бо
сиб ишдан бушатишади. Бердак бадиият
тига багишланган маколоси чиққа, киль
дан қийик ахтарадилар.

“Маяковский

бўлан субҳат” шеври учун сиёсий айб
қўядилар.

“Эдиге” достонини тарғиб
киляти, деб қамоқчи олмоқчи бўлишида

Аллоҳнинг иноятни билан шоир ўша
тухмат тошлари орасидан эсон-омон
чиқади. Устоз бир шеврида булар ҳадда
шундай ёзди:

Мен отимдан тушиб
бошқага бердим,

Эзари, тўрваси, қамчиси билан.

Сен дарҳол кўсабон югуриб келдинг,
Кўзингда шодлик —

ёш томомчиси билан...

ИБРОЙИМ оғанинг шеври таърихи

мафтуниди. Ахомқ билан эса ўчакиша
меч” деган сатрини яхши кўради.

Авлан “Амударё” журнали, кейин Йозув
чилар уюшмаси раиси раҳбарligидан
воз кечди. Узр, “воз кечди” деганим бир
оз нотгўри бўлади. Чунки 1980 йилнинг
9 сентябринда Нукусда Қарақалпогистон
халқ депутати бўлиб сайландилар. Устоз
оғанинг ўшига кўним — хирмонга унум”, деб

ланганида биз облости партия кўмитаси
хузуридаги марксизм-ленинизм универ
ситетида семинарда эдик. Луценко деган
мутасадди ёзувчilar съездид бўлаётгани
ни, кизиқанлар борици мумкинлиги
ни айтгача, бордик ва айрим нутқларни
коридорда турти тинглади. Раис вази
фасида ишлаб келётган ИБРОЙИМ оғани
роса танқид қилиши. Атоқли бир ижод
кор “Мана, ИБРОЙИМ “Кўнгил кўнгилдан
сув ичар” деб шеър ёзибди, кўнгилда
водопроводнинг жўмраги бўладими?”
деди дабдурустдан Айловлар кетидан
айловлар ёғилди. Устига-устак ўлка
раҳбари Қалибек Камолов Москвада,
“Барвиха” сихатоҳида эди. Ҳуллас, 15
йил раис бўлган ИБРОЙИМ ЮСУПОВ ўрни
яна бир устозимни Тўлапберген Қаип
бергенов сайданди:

Сulton суюгини хўрламайди, албатта.
Қалибек Камолов ИБРОЙИМ оғанинг “Со
вет Қарақалпогистон” газетасига Баш
мухаррир килиб тайнинади. Аммо Қалибек
оға Руминиянинг Констанца шахрига
бош консул бўлиб кетгач, Кремль салтана
ти ўлкага КПСС МК инспектори бўлиб
ишлётган бир шоирни биринчи котиб
килиб юборди. Гадонинг душманин гадо
бўлади. Шиша сандони, буламик дан
донни синдиради. Ўша шоир 1988 йил
нинг март ойидаги ИБРОЙИМ оғанинг ишин
партия ҳайъати ийғилишида мухокама
қўиди. “Баш мұхаррирни ишдан олиб,
партиядан учиримиз. Чунки у мулла

Сulton суюгини хўрламайди, албатта.
Қалибек Камолов ИБРОЙИМ оғанинг “Со
вет Қарақалпогистон” газетасига Баш
мухаррир килиб тайнинади. Аммо Қалибек
оға Руминиянинг Констанца шахрига
бош консул бўлиб кетгач, Кремль салтана
ти ўлкага КПСС МК инспектори бўлиб
ишлётган бир шоирни биринчи котиб
килиб юборди. Гадонинг душманин гадо
бўлади. Шиша сандони, буламик дан
донни синдиради. Ўша шоир 1988 йил
нинг март ойидаги ИБРОЙИМ оғанинг ишин
партия ҳайъати ийғилишида мухокама
қўиди. “Баш мұхаррирни ишдан олиб,
партиядан учиримиз. Чунки у мулла

Сulton суюгини хўрламайди, албатта.
Қалибек Камолов ИБРОЙИМ оғанинг “Со
вет Қарақалпогистон” газетасига Баш
мухаррир килиб тайнинади. Аммо Қалибек
оға Руминиянинг Констанца шахрига
бош консул бўлиб кетгач, Кремль салтана
ти ўлкага КПСС МК инспектори бўлиб
ишлётган бир шоирни биринчи котиб
килиб юборди. Гадонинг душманин гадо
бўлади. Шиша сандони, буламик дан
донни синдиради. Ўша шоир 1988 йил
нинг март ойидаги ИБРОЙИМ оғанинг ишин
партия ҳайъати ийғилишида мухокама
қўиди. “Баш мұхаррирни ишдан олиб,
партиядан учиримиз. Чунки у мулла

Сulton суюгини хўрламайди, албатта.
Қалибек Камолов ИБРОЙИМ оғанинг “Со
вет Қарақалпогистон” газетасига Баш
мухаррир килиб тайнинади. Аммо Қалибек
оға Руминиянинг Констанца шахрига
бош консул бўлиб кетгач, Кремль салтана
ти ўлкага КПСС МК инспектори бўлиб
ишлётган бир шоирни биринчи котиб
килиб юборди. Гадонинг душманин гадо
бўлади. Шиша сандони, буламик дан
донни синдиради. Ўша шоир 1988 йил
нинг март ойидаги ИБРОЙИМ оғанинг ишин
партия ҳайъати ийғилишида мухокама
қўиди. “Баш мұхаррирни ишдан олиб,
партиядан учиримиз. Чунки у мулла

Сulton суюгини хўрламайди, албатта.
Қалибек Камолов ИБРОЙИМ оғанинг “Со
вет Қарақалпогистон” газетасига Баш
мухаррир килиб тайнинади. Аммо Қалибек
оға Руминиянинг Констанца шахрига
бош консул бўлиб кетгач, Кремль салтана
ти ўлкага КПСС МК инспектори бўлиб
ишлётган бир шоирни биринчи котиб
килиб юборди. Гадонинг душманин гадо
бўлади. Шиша сандони, буламик дан
донни синдиради. Ўша шоир 1988 йил
нинг март ойидаги ИБРОЙИМ оғанинг ишин
партия ҳайъати ийғилишида мухокама
қўиди. “Баш мұхаррирни ишдан олиб,
партиядан учиримиз. Чунки у мулла

Сulton суюгини хўрламайди, албатта.
Қалибек Камолов ИБРОЙИМ оғанинг “Со
вет Қарақалпогистон” газетасига Баш
мухаррир килиб тайнинади. Аммо Қалибек
оға Руминиянинг Констанца шахрига
бош консул бўлиб кетгач, Кремль салтана
ти ўлкага КПСС МК инспектори бўлиб
ишлётган бир шоирни биринчи котиб
килиб юборди. Гадонинг душманин гадо
бўлади. Шиша сандони, буламик дан
донни синдиради. Ўша шоир 1988 йил
нинг март ойидаги ИБРОЙИМ оғанинг ишин
партия ҳайъати ийғилишида мухокама
қўиди. “Баш мұхаррирни ишдан олиб,
партиядан учиримиз. Чунки у мулла

Сulton суюгини хўрламайди, албатта.
Қалибек Камолов ИБРОЙИМ оғанинг “Со
вет Қарақалпогистон” газетасига Баш
мухаррир килиб тайнинади. Аммо Қалибек
оға Руминиянинг Констанца шахрига
бош консул бўлиб кетгач, Кремль салтана
ти ўлкага КПСС МК инспектори бўлиб
ишлётган бир шоирни биринчи котиб
килиб юборди. Гадонинг душманин гадо
бўлади. Шиша сандони, буламик дан
донни синдиради. Ўша шоир 1988 йил
нинг март ойидаги ИБРОЙИМ оғанинг ишин
партия ҳайъати ийғилишида мухокама
қўиди. “Баш мұхаррирни ишдан олиб,
партиядан учиримиз. Чунки у мулла

Сulton суюгини хўрламайди, албатта.
Қалибек Камолов ИБРОЙИМ оғанинг “Со
вет Қарақалпогистон” газетасига Баш
мухаррир килиб тайнинади. Аммо Қалибек
оға Руминиянинг Констанца шахрига
бош консул бўлиб кетгач, Кремль салтана
ти ўлкага КПСС МК инспектори бўлиб
ишлётган бир шоирни биринчи котиб
килиб юборди. Гадонинг душманин гадо
бўлади. Шиша сандони, буламик дан
донни синдиради. Ўша шоир 1988 йил
нинг март ойидаги ИБРОЙИМ оғанинг ишин
партия ҳайъати ийғилишида мухокама
қўиди. “Баш мұхаррирни ишдан олиб,
партиядан учиримиз. Чунки у мулла

Сulton суюгини хў